

Een hippe mc als vluchteling

Jeugdtheater Simon De Vos verknipt Dave Eggers' vluchtelingenroman 'Wat is de wat' tot een sobere maar gerichte theatermonoloog.

Wat is de wat
Simon De Vos &
Het Paleis
Tot 29/3 in Het
Paleis Antwerpen en
op 25/4 in C-Mine
Genk
★★★★☆

Blijven of weggaan? Dat dilemma loopt als een rode draad door *Wat is de wat*, de bewerking van Dave Eggers' biografische roman over Valentino Achak Deng. De Soedanees overleefde als kind de burgeroorlog in zijn vaderland (1983-2005), die twee miljoen doden eiste en vier miljoen anderen tot een bestaan op de vlucht veroordeelde. Weggaan was de boodschap.

Achak zelf ondernam met duizenden kinderen, de zogenaamde Lost Boys, een tocht van 1.500 kilometer op blote voeten. Via Ethiopië en een vluchtelingenkamp in Kenia kwam hij in 2001 in de Verenigde Staten terecht, waar hij Eggers vroeg om zijn verhaal neer te schrijven. *Wat is de wat* (2006) zou een wereldwijd succes worden en Achak Deng een beroemd vredesambassadeur.

De titel van de roman verwijst naar een oud scheppingsverhaal,

waarin God de Soedanees Dinkastam liet kiezen tussen een stel koeien en de mysterieuze 'wat'. De keuze voor die laatste zal Achak blijven achtervolgen. Is ze de oorzaak van het gewelddadige conflict dat het land blijft teisteren? En wat betekent die 'wat' dan, die belofte van die onbekende toekomst: een onschuldig kind, een mooie meisjesvlecht, Amerika?

Cool

In de bewerking van Simon De Vos contrasteert die hoopvolle mogelijkheid voortdurend met de Soedanees hel. Geen franjes, geen spektakel. De Vos strippte het vuistdikke boek tot een efficiënte vertelling van anderhalf uur, die naast de oorlogsvluchteling ook de jongere toont. Zo voel je het brute oorlogsgeweld in de soundscapes van Mauro Pawlowski, maar volg je evengoed Achaks herkenbare pube-

Gorges Ocloo windt de pubers in de zaal om zijn vinger. © Kurt Van der Elst

rale fantasieën. Alleen zijn moeizame integratie in het neoliberale Amerika (wat karikaturaal verbeeld door de clown van McDonald's) wordt hier overhaast behandeld.

De sobere regie is bovenal een geschenk voor acteur Gorges Ocloo, wiens Achak hier als een hippe mc de jongeren in de zaal op sleeptouw neemt. Zij antwoorden als de Lost Boys die hem op zijn

tocht vergezellen. Ocloos cool geeft zijn relaas dan wel een enorme lichtheid, dat de acteur de pubers om zijn vinger weet te winden, mag toch een prestatie heten. *Wat is de wat* maakt op die manier een onbekend stuk geschiedenis heel concreet en tastbaar. 'En jullie dachten dat wij maar tijdelijk in een vluchtelingenkamp verbleven?'
GILLES MICHELIS

De Standaard/Cultuur 15/03/2019, bladzijden 4 & 5

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Standaard/Cultuur

